

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEMENDAM-VOORBURG

Datum 25 april 2016

Onderwerp Jaarrekening 2015 en begroting 2017 DSW

Categorie A

Verseonnummer 1546819 / 1555572

Portefeuillehouder Wethouder Stemerding

Behandeld door Mevrouw Ettema

Samenvatting

Jaarlijks legt het Dagelijks Bestuur (DB) van de Dienst Sociale Werkvoorziening Rijswijk e.o. (DSW) de conceptjaarrekening en de conceptbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten voor. De conceptjaarrekening van DSW over 2015 sluit met een klein tekort van € 19.484. Het Dagelijks Bestuur van DSW stelt voor dat de DSW dit tekort dekt uit haar eigen reserve weerstandsvermogen. De conceptbegroting DSW voor het jaar 2017 sluit met een gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van € 828.000. Het aandeel van de gemeente Leidschendam-Voorburg bedraagt € 182.160. In de gemeentelijke meerjarenraming zijn hiervoor voldoende middelen geraamd. Het voorstel is akkoord te gaan met de conceptjaarrekening, de conceptbegroting en de concept zienswijze. De concept zienswijze betreft een minimale variant; de raad is vrij deze naar eigen inzicht aan te passen en aan te vullen.

Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling DSW Rijswijk en omstreken voert voor de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Zoetermeer en Rijswijk de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Daarnaast voert DSW re-integratieactiviteiten uit voor gemeentelijke uitkeringsgerechtigden. Jaarlijks legt het Dagelijks Bestuur (DB) van DSW de conceptjaarrekening en de conceptbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten voor. Dit moment wil het college aangrijpen om de raad ook kort mee te nemen in het proces rondom de toekomst van DSW. Voordat wordt ingegaan op de jaarstukken, wordt hieronder eerst dit inhoudelijke kader geschetst.

Participatiewet

Met ingang van 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden, met als gevolg dat er geen nieuwe instroom in de Wsw meer mogelijk is. Dit betekent niet dat DSW haar deuren kan sluiten. Dit heeft te maken met onder meer de volgende factoren:

1. Bestaande werknemers (Wsw) behouden hun rechten en plichten.
2. DSW heeft vooralsnog een rol bij re-integratieactiviteiten van gemeentelijke

uitkeringsgerechtigden.

3. Onder de Participatiewet wordt van gemeenten verwacht het instrument beschut werk aan te bieden.

Voorstel over beschut werk onder Participatiewet

Over het organiseren van beschut werk onder de Participatiewet volgt een afzonderlijk voorstel. Hierin wordt door het college aan de raad geadviseerd om nieuwe beschutte werkplekken te gaan organiseren. Dit betekent niet automatisch dat DSW hiervoor de uitvoerende partij wordt. De vraag waar nieuw beschut werk moet plaatsvinden wordt na positieve besluitvorming over de invoering van dit instrument verder uitgewerkt.

Onderzoek toekomst DSW

In het kader van de toekomst DSW is door het bestuur DSW ingezet op drie sporen:

1. In de periode 2013 t/m 2018 loopt de herstructurering DSW.
2. In 2015 is ingezet op een regionale visie op de sociale werkvoorziening. Hiervoor is overleg gevoerd met de regio Haaglanden, maar in Haaglanden wordt op dit moment minder noodzaak gezien voor een regionale visie. In de toekomst kan dit veranderen, overleg hierover blijft aan de orde.
3. In 2015 is door het Dagelijks Bestuur aan directie DSW gevraagd om toekomstscenario's te formuleren. Dit heeft een eerste aanzet gegeven in denkrichtingen, maar verder onvoldoende resultaat opgeleverd. In het eerste kwartaal 2016 heeft het bestuur daarom de opdracht gegeven aan een gespecialiseerd bureau om onafhankelijk onderzoek te doen naar toekomstscenario's DSW voor de middellange termijn, met een handelingsperspectief voor de tweede helft van 2016. Het onderzoek vindt volledig plaats onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. De resultaten van dit onderzoek worden deze zomer verwacht en de bevindingen worden gepresenteerd aan de gemeenteraden.

Proces jaarrekening en begroting

In de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat de raden ten aanzien van de jaarrekening en begroting hun zienswijze kenbaar kunnen maken (artikel 26 en 29). Het Algemeen Bestuur (AB) van DSW stelt de conceptjaarrekening en -begroting vast, rekening houdend met de zienswijze van de raden. Vervolgens zendt het AB de stukken op basis van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) voor 15 juli aan Gedeputeerde Staten. Bijgevoegd is een concept zienswijze.

Conceptjaarverslag en jaarrekening

Resultaat

In de begroting van DSW over 2015 is een gemeentelijke bijdrage in de exploitatie opgenomen van € 1.200.000. Deze bijdrage wordt naar rato van het aantal dienstverbanden gedeeld door de samenwerkende gemeenten. In 2015 kwam 22 procent van het aantal dienstverbanden van de GR

voor rekening van Leidschendam-Voorburg. Dit correspondeert met een bedrag van € 264.000. Deze bijdrage is gedekt in de gemeentebegroting van Leidschendam-Voorburg. De conceptjaarrekening van DSW sluit met een klein tekort van € 19.484. Het DB stelt voor dit tekort te dekken uit haar eigen reserve weerstandsvermogen DSW. De middelen hierin zijn toereikend.

Het exploitatietekort ligt dus op een klein tekort na op het vooraf begrote niveau. Dit is enerzijds te danken aan maatregelen die DSW heeft doorgevoerd en anderzijds aan destijds niet voorziene meevallers als gevolg van maatregelen van rijkswege (zoals het later ingaan van de bezuiniging op de rijksbijdrage).

Stichting Power

In het recente verleden werd er naast de jaarrekening van DSW tevens een afzonderlijke jaarrekening gemaakt voor de Stichting Power, dat onderdeel was van DSW. Binnen de stichting Power vonden de re-integratieactiviteiten plaats. Met re-integratieactiviteiten worden tijdelijke trajecten voor gemeentelijke uitkeringsgerechtigden bedoeld (niet vallend onder de Wet sociale werkvoorziening). Om de transparantie te verhogen heeft het bestuur besloten de re-integratieactiviteiten in stichting Power per juni 2015 te beëindigen en rechtstreeks onder DSW te laten vallen. De re-integratie-activiteiten worden vanaf 2015 afzonderlijk en transparant weergegeven in de jaarrekening van DSW. Omdat de activiteiten van Power pas in juni van dit jaar zijn beëindigd, is in de jaarrekening van 2015 voor de laatste keer een bedrag opgenomen voor de doorbelasting van kosten van DSW aan Power.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van DSW is in 2015 met € 138.000 toegenomen en bedraagt € 1.978.513. Het eigen vermogen van DSW wordt als volgt onderverdeeld:

- Weerstandsvermogen: € 1.370.909. Het weerstandsvermogen is bedoeld om bedrijfsrisico's af te dekken.
- Reserve herstructurering: € 429.081
- Reserve 'plan Kerstens': € 178.523

De omvang van het eigen vermogen is daarmee in lijn met de € 1.900.000 die nodig wordt geacht om de risico's van de lopende bedrijfsvoering én de herstructurering af te dekken.

Het eigen vermogen is dus toegenomen, terwijl de jaarrekening afsluit met een klein tekort. Dit komt door de extra financiële middelen in de Reserve 'plan Kerstens'.

Plan Kerstens

Het kabinet heeft in 2015 extra middelen beschikbaar gesteld voor de sociale werkvoorziening (motie Kerstens). Voor arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal is een bedrag van € 237.500 beschikbaar gesteld. Het eigen vermogen DSW dient als (verplichte) cofinanciering. De Kerstengelden kunnen worden gebruikt voor innovatie en transformatie en als zodanig ook voor de herstructurering DSW.

Herstructurering DSW

Resultaten herstructurering

Het Algemeen Bestuur van DSW heeft in 2013 op basis van veranderingen in wetgeving en financiering besloten tot de herstructurering van het bedrijf. Nu de looptijd van de herstructurering halverwege is, heeft het bestuur de balans opgemaakt van gerealiseerde en nog te realiseren doelen.

Gerealiseerde doelen

De herstructurering is gebaseerd op de beweging van binnen naar buiten. DSW is erin geslaagd om de doelgroep in beweging te brengen. Het aantal werknemers dat is aangewezen op beschutte arbeid is tussen 2012 en 2015 afgenomen van 44 procent in 2012 tot 26 procent in 2015. Daarmee is het doel van afbouw van het aantal mensen dat werkt in een beschermde werkomgeving tot maximaal 30 procent ruimschoots gehaald. Ook de doelstelling om mensen groepsgewijs onder te brengen bij reguliere werkgevers is ruimschoots behaald. Het aantal mensen dat buiten de poorten van het sociaal werkbedrijf werkt is gestegen van 29 procent in 2012 tot 44 procent in 2015. Dat aantal ligt ruim boven de 33 procent die in het herstructureringsplan was opgenomen.

Nog te realiseren doelen

Er resteren echter ook een aantal doelstellingen die nog niet of niet geheel zijn gerealiseerd. Hoewel de beweging van binnen naar buiten goed op gang is gekomen voor de beschermde werkomgeving en de groepsgewijze uitplaatsing bij werkgevers, is de ambitie ten aanzien van doorstroom naar individuele detachering nog niet gerealiseerd.

Daarnaast zijn weliswaar veel mensen groepsgewijs aan het werk gegaan bij reguliere werkgevers, maar het gaat hierbij niet zoals gepland om groepsdetachering, maar om het zogenoemde 'Werken op locatie (WOL)', plekken waarin het risico geheel of gedeeltelijk bij DSW blijft en de tarieven lager zijn dan in het herstructureringsplan.

De focus op door- en uitstroom lijkt ten koste te gaan van de aandacht voor de daarmee samenhangende inkomsten. Ook het exploitatieresultaat van de resterende beschutte werkplekken loopt achter op de raming in het herstructureringsplan. Dat wordt veroorzaakt door een langlopend huurcontract tegen niet marktconforme voorwaarden voor het pand aan de Edelgasstraat. Wel is DSW erin geslaagd de huisvestingskosten terug te brengen door verhuur van overbodige ruimte en het organiseren van re-integratietrajecten.

Bijstelling Herstructurering

Op basis van de tussentijdse resultaten van de herstructurering is besloten tot een bijstelling. Het Algemeen Bestuur van DSW heeft besloten om de nadruk op de uitstroomambitie te temperen, zodat de doelstellingen beter aansluiten bij de capaciteiten van de doelgroep. Het bestuur wil met

het temperen van de ambities op het gebied van door- en uitstroom bovendien meer aandacht vragen voor de tarieven die voor (groepsgewijze) plaatsing worden gevraagd.

Om van de herstructurering een succes te maken is het cruciaal dat DSW naast voortgaande beheersing van de kosten inzet op omzetverhoging. De prijzen bij de werkleerbedrijven in de periode tot en met 2018 moeten met 18 procent omhoog (elk jaar met 6 procent). Deze omzetverhoging is in vergelijking met de benchmarkcijfers in de sector realistisch. Het besluit tot omzetverhoging betekent dat de financiële doelen van de herstructurering (meerjarenraming exploitatieresultaat) overeind blijven.

Kosten

DSW heeft in 2015 € 371.000 aangewend voor de herstructurering. Een bedrag van € 291.000 is ten laste gebracht van de reserve herstructurering en een bedrag van € 79.800 ten laste van de reserve Kerstens.

Conceptbegroting 2017

De begroting 2017 gaat uit van een tekort van € 828.000. Hiermee voldoet DSW financieel gezien aan de meerjarenraming herstructurering. Dit betekent naar verwachting een bijdrage van € 182.160 voor de gemeente Leidschendam-Voorburg. In de gemeentelijke meerjarenraming is een bedrag voorzien van € 199.760.

In de begroting DSW van 2017 ligt de nadruk op het verhogen van de omzet. DSW begroot een verhoging van de prijzen ten opzichte van 2015 met 12 procent. Omdat het aantal mensen met een Wsw-contract door de instroomstop jaarlijks met ongeveer 5 procent terugloopt, leidt dit tot een omzetverhoging van 2,4 procent ten opzichte van realisatie in 2015.

Re-integratie

De re-integratieactiviteiten worden minimaal kostendekkend begroot. Ze leveren een bescheiden bijdrage aan het bedrijfsresultaat van DSW. Daarnaast bieden deze activiteiten dekking voor een deel van de overhead van het bedrijf.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester

Bijlage(n) bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk:	Onderwerp:
1548203	Conceptbegroting DSW 2017
1548204	Accountantsverslag
1547950	Concept Zienswijze
1548202	Conceptjaarverslag en conceptjaarrekening DSW 2015